

Zámek Úsov

Kraj: Olomoucký

GPS souřadnice: 49.798723N, 17.014627E

Okres: Šumperk

Adresa URL: www.muzeum-sumperk.cz

Úsov je hrad přestavěný na zámek ve stejnojmenném městě v okrese Šumperk. Od roku 1958 je chráněn jako kulturní památka ČR.

Původní gotický hrad, postavený ve stylu francouzského kastelu, náleží mezi nejstarší na Moravě. Je královského založení z první poloviny 13. století, první zmínka o něm spadá do roku 1260. V 15. století byl krátce v držení Šternberků. Byl občasným sídlem synovce Karla IV., markraběte Prokopa. V 15. století byl dlouhodobě zastaven pánům z Vlašimi. Jejich nástupci, Boskovicové, získali v 16. století hrad do vlastnictví a od roku 1597 patřil Lichtenštejnům. Z původního hradu se dochovaly především hradby zpevněné válcovými věžemi, zvýšené pro potřeby dělostřelby v 15. století.

Renesanční klenby v zámecké budově a některých místnostech hospodářských budov dokládají výstavbu zámku na místě staršího gotického paláce a rozšiřování zástavby za Boskoviců. Barokní přestavba zámku a výstavba honosného schodiště byla provedena v letech 1692–1699 podle návrhů Domenica Martinelliho.

V objektech úsovského zámku sídlila po dlouhou dobu správa panství, v letech 1852–1867 zde působila první lesnická škola na Moravě, v letech 1911–1914 městská obchodní mlynářská škola a v meziválečném období česká obecná menšinová škola. V roce 1898 schválil Jan II. z Lichtenštejna zřízení lesnického a loveckého muzea s bohatými sbírkami zvířeny z rozsáhlých lichtenštejnských panství a z loveckých výprav do Polska, Itálie, Afriky a Indie. Pro jejich umístění byl následně vybrán úsovský zámek.

Lichtenštejnové vlastnili zámek do roku 1945, poté ho spravoval stát, od roku 1995 je hrad a zámek majetkem města Úsova. Ve starší renesanční části zámku je zřízena restaurace a na zámku i předzámčí se pořádají historické turnaje a jiné akce. V prostorách barokního Martinelliho paláce je umístěno Lovecko-lesnické muzeum, které je ojedinělým historickým muzeem tohoto druhu ve střední Evropě. Ve sbírkách úsovského zámku spatříte přes 4000 kusů přírodnin, z toho na 700 kusů rohů a parohů lemujících zdi chodeb a zámecké schodiště. Některé vystavené exponáty jsou staré více než 100 let.

